

Stadsbyggnadsförvaltningen

Datum:
2026-03-23Diarienummer:
KSN-2024-01817Handläggare:
Rejlers Sverige ABVersion/DokumentID:
1.0

Samrådsredogörelse

Nytt stationsläge Lennakatten

Järnvägsplan

Uppsala kommun

Innehåll

1. Sammanfattning	3
2. Samråds-krets.....	4
3. Samråd	5
3.1 Samråd inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan	5
3.1.1 Samråd med berörd länsstyrelse	5
3.1.2 Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda.....	7
3.1.3 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	11
3.2 Synpunkter från fastighets- och sakägare, organisationer och allmänhet som inkommit vid andra tillfällen än specifika samråd.....	13
3.3. Samråd vid utformning av planförslaget	15
3.3.1 Samråd med berörd länsstyrelse	15
3.3.2 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda	19
3.3.3 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer	21

BILAGOR

Bilaga 1. Svar på yttrande KSN-2024-01817-14

I denna samrådsredogörelse sammanställs och sammanfattas hur samrådet bedrivits, vilka synpunkter som kommit in från enskilda, myndigheter och organisationer samt var yttrandena, minnesanteckningar och protokoll från samrådet finns i sin helhet. I samrådsredogörelsen visar Uppsala kommun hur de inkomna synpunkterna beaktats.

1. Sammanfattning

Denna samrådsredogörelse redovisar de samråd som hållits i järnvägsplanen för nytt stationsläge för Lennakatten i Uppsala kommun. En flytt av Lennakattens station till Bergsbrunnsparken planeras då Trafikverket har för avsikt att möjliggöra en kapacitetsökning på Ostkustbanan genom utbyggnad från två till fyra järnvägsspår. De två nya spåren på Uppsala C planeras där dagens spår 9 och 10 går, som tillhör Lennakattens museijärnväg.

Inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan har myndigheter, organisationer och de enskilda som kan antas bli berörda underrättats med brev om var samrådsunderlaget har funnits tillgängligt och hur synpunkter kan lämnas på underlaget. Samrådsunderlaget har funnits tillgängligt på Uppsala kommuns webbplats under samrådstiden 2024-08-07 – 2024-09-06. Annonsering avseende samrådet gjordes den 7 augusti 2024 i Uppsala Nya Tidning (UNT).

Vid samråd om utformning av planförslaget har organisationer och de enskilda som kan antas bli berörda underrättats med brev om var underlag funnits tillgängligt, hur synpunkter kan lämnas på underlaget samt information om samrådsmötet på orten.

Samrådsmöte på orten har genomförts i Uppsalorummet i stadshuset i Uppsala den 27 november 2025 klockan 18:00-20:00. Samrådsmaterialet har funnits tillgängligt på Uppsala kommuns webbplats, <https://www.uppsala.se/samrad-lennakatten> mellan 17 november och 12 december 2025. Annonsering avseende samrådet gjordes den 17 november 2025 i Uppsala Nya Tidning (UNT).

Allt inkommit material rörande järnvägsplanen finns diariefört hos Uppsala kommun på ärendenummer KSN-2024-01817.

2. Samrådsrets

Samrådsretsen är de som informeras om att ett samråd ska äga rum. Omfattningen av samrådsretsen varierar mellan olika projekt samt samrådets syfte, karaktär och innehåll. I detta projekt har samrådsretsen avgränsats utifrån de enskilda som kan antas bli berörda vilket i huvudsak rör boende/närboende i nära eller i direkt anslutning till järnvägsfastigheten samt ledningsägare och andra rättighetshavare som kan beröras av åtgärden. Nedan förtecknas den samrådsrets som Uppsala kommun har skickat samrådsremiss till inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan.

- Länsstyrelsen Uppsala län
- Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar
- Uppsala kommun
- Trafikverket
- Naturskyddsföreningen
- Region Uppsala
- Naturvårdsverket
- Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB
- Fresh Air Ventilation AB
- ELLA Förvaltning i Uppsala AB
- Bergsporten Trädgård AB
- JM AB
- Svenska motorklubben
- Gordon Jansson Ångmaskinen BG6 AB
- Uppsala södra församling av Jehovas vittnen
- Bergsporten Boland AB
- Castellum Fastighets AB Uppsala
- HSB BRF Trean i Uppsala
- Genova Bergsbrunnsvägen AB
- Perma Fastigheter AB
- Bostadsrättsföreningen Bergsbrunnsparken
- Fålhagen Bostäder AB

Vid utformning av planförslaget inför samrådsmöte på orten skickades inbjudan till nedan tecknade samrådsrets.

- Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB
- Uppsala kommun
- Fresh Air Ångmaskinen AB
- Åkerman Ebba Margareta
- Alm Hans Sigvard
- ELLA Förvaltning i Uppsala AB
- Bergsporten Trädgård AB
- JM AB
- Svenska Motorklubbens Uppsala Avd
- Gordon Jansson Ångmaskinen BG6 AB
- Uppsala Södra församling av Jehovas vittnen
- Bergsporten Boland AB
- HSB Trean i Uppsala
- Bostadsrättsföreningen Bergsbrunnsparken
- Fålhagen Bostäder AB
- Uppsala Vatten och Avfall AB
- Bahnhof AB
- Uppsala kommun Belysning
- Vattenfall AB Värme
- Vattenfall Eldistribution AB
- Global Connect AB
- Skanova AB
- Telenor
- Uppsala kommun Trafiksignal
- Länsstyrelsen Uppsala län
- Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar
- Trafikverket
- Naturskyddsföreningen
- Region Uppsala
- Naturvårdsverket
- Polismyndigheten Uppsala
- Uppsala kommun, brandförsvaret

3. Samråd

3.1 Samråd inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan

3.1.1 Samråd med berörd länsstyrelse

Den 7 augusti 2024 skickades en samrådsremiss till länsstyrelsen inför deras beslut om betydande miljöpåverkan. Som svar på remissen inkom yttrande från länsstyrelsen 19 september 2024. Detta sammanfattas enligt nedan.

Vad gäller de bedömningar om miljöaspekter som berörs av planerade åtgärder bedömer länsstyrelsen, i detta skede av processen, även att den potentiella föroreningsituationen kopplat till vattenskyddsområdet samt särskilda biotoper kräver vidare utredning. Det finns tydliga indikationer på att undersökningsområdet är utsatt för tidigare föroreningar samtidigt som åtgärden lokaliseras inom skyddszon för Uppsala- och Vattholmaåsarna. Både omfattning av markarbete samt omfattning av föroreningsituationen är i underlaget oklart. Även markens beskaffenhet bedöms utifrån underlaget som oklart. Detta medför svårigheter att bedöma hur pass omfattande miljörisken till följd av åtgärden och järnvägsplanen kan antas bli, varför länsstyrelsen i detta skede inte kan utesluta en betydande miljöpåverkan.

Beträffande kulturmiljö, gör länsstyrelsen bedömningen att förslaget inte påtagligt skadar riksintresset för kulturmiljövården och kan inte se att fornlämningsfrågan behöver hanteras ytterligare inför länsstyrelsens beslut om betydande miljöpåverkan. Ur kulturmiljösynpunkt finns inga ytterligare synpunkter för länsstyrelsen att framföra i detta skede.

Länsstyrelsen kan inte göra samma preliminärbedömning som Uppsala kommun vad gäller negativ påverkan på grundvattenförekomst. Detta kan länsstyrelsen först göra efter benämnd riskutredning och klargörande av planeringsförutsättningarna. I underlaget saknar länsstyrelsen uppgifter om lertäktens djup, annat än den generella karteringen, eller eventuella fyllnadsmassor. Då området inte undersökts, blir därmed konsekvenserna i detta skede osäkra och länsstyrelsen anser vidare att det därmed inte går att bedöma risken för att grundvattentäkten skadas. Detsamma gäller de risker kopplat till hälsa och säkerhet, både för människa och miljö, kopplat till de potentiella föroreningsriskerna. Inför länsstyrelsens kommande beslut, bör därför kommunen tydliggöra föroreningsituationen i förhållande till vattenfrågorna och exploateringen. Detta för bedömningen om åtgärdens utmärkande egenskaper och lokalisering, men framför allt möjliga miljöeffekters typ och utmärkande egenskaper.

Vidare betonar länsstyrelsen att förorenade områden måste undersökas noggrant genom planprocessen och så tidigt som möjligt. Eventuella saneringsbehov samt risken att föroreningar sprids till yt- och grundvatten till följd av planens genomförande behöver klargöras. Även riskhanteringen bör klargöras. Detta för att i nästa skede kunna bedöma möjliga utmärkande miljöaspekter samt för att kunna säkerställa att människors hälsa och säkerhet ej riskeras. De risker som identifierats sett till förorenade områden innebär att det inte går att utesluta att en betydande miljöpåverkan kan komma att antas.

Länsstyrelsen understryker att det genom planprocessen ska klargöras om alléträden kommer att beröras eller ej. Omfattning och åtgärder behöver också klargöras. Detta bör ske tidigt då järnvägsplanen även ska omhänderta undantaget från det generella

biotopskyddet. Utöver detta, finns indikation på att några av alléträden är hålträd. Detta behöver inventeras med avseende på boplats för fladdermöss. Under planprocessen behöver därför kommunen klargöra om det finns fladdermöss, oavsett art, eftersom det därmed kan krävas dispens för åtgärden. Påträffas fladdermöss under projektets gång, behöver åtgärden omedelbart avbrytas och länsstyrelsen kontaktas då det i sådant fall kan bli aktuellt med försiktighetsåtgärder som exempelvis att belysning anpassas. Järnvägsplanens nuvarande huvudinriktning och genomförande verkar innebära att befintliga alléträd och annan befintlig parkmark berörs negativt varpå det kan vara angeläget att utföra en fladdermusinventering tidigt. I övrigt är det positivt att kommunen föreslår att naturvårdsarter såsom skumticka utreds och att träd som kan behöva avverkas ersätts med nya. Varje särskilt skyddsvärt träd behöver utredas.

Länsstyrelsen noterar att det i direkt anslutning till planområdets västra del finns en kartering från SGU på akksamhetsområde för skred. Då det är ett isolerat område på avstånd till vattendrag kan området ha blivit felaktigt utpekat på grund av dess marklutning. Samma område utgör dock en lågpunkt där vatten riskerar att samlas vid skyfall, vilket i sin tur påverkar benägenheten för skred. Länsstyrelsen anser därför att kommunen i senare planarbete även bör redogöra för planens skredförutsättningar.

I övrigt önskar länsstyrelsen att påtala att det av handlingarna framgår att planens genomförande innebär rivningsarbeten. Omfattning och konsekvenser av förutsebart rivningsarbete ska preciseras till senare skeden. Även inför och vid framtida schaktarbeten måste noggrann undersökning utföras för att förhindra spridning av potentiella föroreningar, något som blir särskilt angeläget med hänsyn till den potentiella föroreningssituationen och lokaliseringen inom vattenskyddsområde.

Slutligen lämnade länsstyrelsen information gällande förorenade områden och naturmiljö.

Uppsala kommuns svar:

Förorenade områden, grundvatten och markens beskaffenhet

Markens beskaffenhet kommer att utredas vidare i geoteknisk undersökning som genomförs under hösten 2024 i samband med miljöteknisk markundersökning. Syftet med den geotekniska undersökningen är att utreda sättningsproblematik i området för en ny plattform.

Föroreningssituationen i förhållande till vattenfrågorna och exploateringen kommer att utredas vidare i kommande skede i planprocessen.

Syftet med den miljötekniska undersökningen är att utreda förekomst av eventuella föroreningar i mark, asfalt och grundvatten inom utredningsområdet, bedöma om eventuella föroreningar kan utgöra en risk för människors hälsa och/eller miljön samt bedöma eventuellt behov av vidare undersökningar eller åtgärder.

Provtagning av jord planeras att utföras med geoteknisk borrhandsvagn med skruvborr. Totalt planeras 5 provtagningspunkter för jord. Provtagning sker ca 0,5 m ned i bedömt naturliga jordlager, alternativt tills stopp erhålls på grund av berg eller block. Maximalt provtagningsdjup är 3 m under markytan. Jordprover uttas som samlingsprover om ca 0,5 m den första metern (0-1 m) och därefter metervis. Samtlig provtagning i profil anpassas till jordartsbyte eller misstänkt förorening.

Utifrån fältobservationer skickas ett urval jordprover in till ackrediterad laboratorium för kemisk analys. Analysparametrar har valts ut baserat på vilka föroreningar som förväntas påträffas utifrån branschtypiska föroreningar vid närliggande verksamheter

samt banvallar. Analysomfattningen kan komma att ändras baserat på vad som uppkommer under arbetets gång och vid fältobservationer. Preliminär analysomfattning för jord innefattar metaller, alifater, aromater, BTEX, PAH (16), TOC, PCB, klorerade pesticider, PAH, klorbensener, klorerade alifater, klorfenoler, pesticider och PFAS.

Resultaten kommer att jämföras med Naturvårdsverkets generella riktvärden för bedömning av förorenad mark. Resultaten jämförs även med rekommenderade haltgränser för farligt avfall (FA) enligt Avfall Sveriges bedömningsgrunder.

Utredningen kommer att klargöra föroreningssituationen i utredningsområdet ytterligare. Utifrån resultaten görs en bedömning om behov av vidare undersökning eller om åtgärdsbehov föreligger. Planeringsförutsättningarna är dock att järnvägsplanen kommer att utföras så att risk för att föroreningar sprids till yt- och grundvatten till följd av planens genomförande undanröjs. Resultat från kommande utredningar kommer att påvisa behov av försiktighetsåtgärder och anpassningar. Vid schaktning och hantering av överskottsmassor ska massorna hanteras efter föroreningsinnehåll. Schaktmassor med halter över känslig markanvändning (KM) ska lämnas till godkänd mottagningsanläggning.

Kulturmiljö

Noteras.

Naturmiljö

Under hösten 2024 kommer en trädinventering att göras vilket även kommer att inkludera en inventering av hålträd med avseende på boplats för fladdermöss. Trädinventeringen kommer att göras enligt SLUs standard för Trädinventering i Urban Miljö 3.0 vilken bland annat innefattar inventering av särskilt skyddsvärda träd enligt Naturvårdsverkets definition.

Om fladdermöss påträffas under projektets gång kommer arbetet att avbrytas omedelbart och länsstyrelsen kontaktas. Eventuella försiktighetsåtgärder, såsom anpassning av belysning, kommer att vidtas.

Uppsala kommun arbetar för att optimera järnvägsplanens markanspråk. Nästa steg i planprocessen är en samrådshandling där projektets förslag till utformning ska samrådhas. Då kommer markanspråk redovisas på järnvägsplanens plankartor. Uppsala kommun önskar bevara så många träd som möjligt. Vilka träd som påverkas och i vilken omfattning (ersättning, avverkning, skyddsåtgärder, beskärning etc.) kommer att utredas vidare i järnvägsplanens samrådshandling.

Skredrisk

Uppsala kommun tackar för informationen. Potentiella risker kopplat till skred kommer att identifieras och vid behov hanteras inom ramen för geoteknik i nästa skede i planprocessen.

Rivningsarbete

Rivningsarbete av nuvarande järnvägsanläggning hanteras inte inom ramen för föreliggande järnvägsplan.

3.1.2 Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda

De enskilda som kan antas bli särskilt berörda har fått brev med information om samrådet. Samrådsmaterialet har funnits tillgängligt på Uppsala kommuns webbplats under samrådstitiden 7 augusti till 6 september 2024. Under samrådstitiden har åtta yttranden inkommit. Dessa sammanfattas enligt nedan.

Fyra spår till Uppsala

Det har inkommit en synpunkt om att fyra spår till Uppsala anses onödigt.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten men framhåller att det är Trafikverket som planerar fyra spår mellan Stockholm och Uppsala. Mer information om projektet går att finna på Trafikverkets webbplats.

Luftkvalitet

Yttranden har inkommit gällande oro för att projektet ska medföra att utsläpp från järnvägen kan komma att påverka boendemiljön negativt.

Uppsala kommuns svar:

En utredning beträffande järnvägsplanens omgivningspåverkan i form av buller, vibrationer och luftkvalitet kommer att genomföras. Utifrån utredningens resultat kan sedan eventuella åtgärder planeras. Uppsala kommun bedömer preliminärt att rökutvecklingen blir mer eller mindre oförändrad jämfört med nuvarande situation.

Buller och vibrationer

Vissa synpunkter inkom avseende att projektet kommer medföra att buller och vibrationer ökar för närboende i både bygg- och driftskede.

Uppsala kommuns svar:

Då järnvägstrafik redan passerar Bergsbrunnsparken bedöms ljudnivåerna bli oförändrade och begränsade till då Lennakatten är verksam under året. Risken för vibrationer från Lennakatten bedöms som mycket låg då tågen är förhållandevis lätta och trafikerar utredningsområdet i mycket låg hastighet. Det finns inga vibrationskänsliga byggnader i utredningsområdets direkta närhet.

En utredning beträffande järnvägsplanens omgivningspåverkan i form av buller, vibrationer och luftkvalitet kommer att genomföras. Utifrån utredningens resultat kan sedan eventuella åtgärder planeras.

Påverkan på fastigheter

Boende och fastighetsägare i området lyfte synpunkter om att Lennakatten och dess planerade stationsläge kommer att påverka den egna fastigheten negativt med hänsyn till fasad och ventilation. En fråga inkom även hur fastigheten kommer att påverkas av den nya perrongen och hur man som boende kommer att påverkas av tågtrafik utanför fastigheten?

Det inkom även synpunkter om oro för att projektet kommer att expropriera mark från fastighetsägare.

Uppsala kommuns svar:

Då en flytt av Lennakattens stationsläge sker till ett område redan påverkat av befintligt järnvägsspår, bedöms den tillkommande perrongen ha en marginell påverkan på kringliggande fastigheter. Tågtrafiken kommer även vara begränsad till då Lennakatten är verksam under året. I dagsläget befinner sig järnvägsplanen i ett tidigt skede där fokus ligger på att ta fram underlag till länsstyrelsen avseende den miljöpåverkan projektet kan tänkas medföra. I kommande skede av planprocessen kommer en utredning beträffande järnvägsplanens omgivningspåverkan i form av buller, vibrationer och luftkvalitet att genomföras. Utifrån utredningens resultat kan sedan eventuella åtgärder planeras.

Uppsala kommun arbetar för att optimera järnvägsplanens markanspråk. Nästa steg i planprocessen är en samrådshandling där projektets förslag till utformning ska samrådast. Då kommer markanspråk redovisas på järnvägsplanens plankartor.

Påverkan på Bergsbrunnaparken

Yttranden inkom gällande projektets påverkan på Bergsbrunnaparken. Oron grundar sig i att projektet medför att grönområdets storlek minskar och att det kan påverka parkens naturvärden, träd, funktion som ekologisk spridningskorridor, gång- och cykelstråk samt möjlighet till rekreation.

Uppsala kommuns svar:

Bergsbrunnaparken är redan påverkad av befintlig järnväg men parkmiljön förändras delvis efter planerade åtgärder.

Järnvägsplanen kommer att påverka både gräsytor och ett tiotal träd på olika sätt. Uppsala kommun önskar dock bevara så många träd som möjligt. Påverkan på berörda träd kommer att vara olika omfattande och kan till exempel innebära ersättning, trädfällning, skyddsåtgärder under byggtiden, beskärning etc. Vilka träd som påverkar och i vilken omfattning kommer att utredas vidare i järnvägsplanens samrådshandling.

Genom att riva delar av befintlig spåranläggning genom parken, skapas förutsättningar för att binda samman parkens olika delar norr och söder om nuvarande spåranläggning. Ytor där spåren kan tas bort kan därefter utvecklas till exempelvis nya parkytor och gång- och cykelvägar.

Uppsala kommun ser en möjlighet att, genom järnvägsplanen, bidra till att stärka området då fler besökare till Lennakatten tillkommer delar av året. Detta skapar en mer levande och aktiv miljö, vilket i sin tur kan bidra till en ökad trygghet för alla som vistas där.

Eventuella träd som kan behöva tas bort ska kompenseras inom parken genom flytt av befintliga träd eller nyplantering av träd för att skapa motsvarande mängd grönska. En varsam rustning av Bergsbrunnaparken kommer att ske i samband med fyrspårets byggande.

Projektets ändamål och projektmål

Synpunkt har inkommit på formuleringen av projektets ändamål som begränsar möjligheten till alternativa placeringar för stationsområdet. Alternativa placeringar på stationsområdet bedöms uppfylla projektmålen i högre grad än en placering i Bergsbrunnaparken.

Uppsala kommuns svar:

Projektets mål har formulerats med omsorg och i nära samarbete med interna specialister, där Uppsala kommuns bedömning är att dessa mål bäst kan uppnås med den föreslagna placeringen i Bergsbrunnaparken. Genom denna placering säkerställs att projektets syfte nås på ett effektivt och hållbart sätt.

De åtgärder som ingår inom ramen för järnvägsplanen kommer att utformas för att uppfylla såväl projektmål som de specifika krav som följer av lokaliseringen i Bergsbrunnaparken. Denna placering erbjuder förutsättningar för att på ett hållbart sätt integrera projektets mål med stadens utvecklingsstrategier och säkerställa att de långsiktiga målen för infrastruktur och kollektivtrafik uppnås.

Alternativa placeringar av stationsområdet

Vissa av de inkomna synpunkterna har handlat om placering av det kommande stationsläget där förslag på alternativa placeringar getts. Exempelvis:

- Utanför Uppsala, öster om E4an
- Österut mot gamla E4:an (Björkgatan/Fålhagsleden)
- Motsatt sida av Bergsbrunnagatan
- Vid stationshuset vid Fyrislund
- Boländerna 3:4, Bergsbrunnagatan 6a
- Fålhagen 1:32, Fålhagsleden 15
- Boländerna 3:3, Bergsbrunnagatan 12
- Boländerna 3:4, Bergsbrunnagatan 14
- Boländerna 3:5, Bergsbrunnagatan 16
- Öster om Bergsbrunnaparken och Fålhagsleden 9 – 13

Uppsala kommuns svar:

Att förlägga det nya stationsläget för Lennakatten i Bergsbrunnaparken kan motiveras ur flertal aspekter, framför allt att stärka Lennakattens position som ett viktigt turistmål för staden. Genom närheten till Uppsala C, skapas bättre förbindelser för både boende i staden och besökare via kollektivtrafik, cykel och gång. Bergsbrunnaparkens närhet till Uppsala C möjliggör också en unik koppling mellan stadens historiska arv och dess framtida utveckling, vilket skapar en mer dynamisk och levande miljö i staden. Den strategiska placeringen av stationen vid Bergsbrunnaparken bidrar även till att parken får en mer central och betydande roll, vilket ger den ett naturligt flöde och en funktion som entré till Främre Boländerna.

En viktig aspekt för Uppsala kommun är också att skapa en trygg miljö. Genom ökade rörelser i området skapas en mer levande och tillgänglig park, vilket i sin tur kan bidra till en ökad trygghet för alla som vistas där.

I gällande översiktsplan, som kommunen behöver förhålla sig till, har det fastställts att utvecklingen av Lennakattens sträckning är en viktig komponent. Detta innebär att utrymme för spårtrafik fortsatt behöver reserveras inom det aktuella området. Dock strävar Uppsala kommun efter att parken ska bibehålla sina höga kvaliteter som grönområde. I och med att en lång sträcka av spåret försvinner, skapas möjligheter för att parken ska kunna bli mer sammanhängande i stället för att vara uppdelad i två halvöar. Detta ser Uppsala kommun som en positiv förändring som gynnar parkens helhet.

Vattenmiljö

Yttranden har inkommit gällande eventuella föroreningar som kan uppstå under byggtiden och hur dessa skulle kunna påverka grundvattnet.

Uppsala kommuns svar:

Risken att grundvattnet kommer att påverkas negativt under byggtiden bedöms som försumbar. Förebyggande åtgärder, beredskap under byggtiden, markens förutsättningar i området samt att markarbeten, utifrån nuvarande kunskapsläge, preliminärt inte kommer att ske djupare än till 1 meter över högsta grundvattenyta minskar risken för att grundvattnet förorenas.

Om det i samband med byggskedet uppstår risk eller misstanke om risk för miljöpåverkan som inte tidigare kunnat förutses ska beredskap finnas för att vidta skyddsåtgärder. Beredskap ska även finnas för att hantera oförutsedda utsläpp till mark eller vatten. Detta hanteras genom en beredskapsplan och tydliga instruktioner om kontakt med beställaren och vidare med tillsynsmyndigheten.

Skyddsåtgärder under byggtid fastställs dock inte i järnvägsplanen utan hanteras vidare i byggskedet och projektets bygghandling.

Markföreningar

Synpunkter har inkommit om att projektet ska ta hänsyn till markföreningar som kan förekomma i området vid eventuell ombyggnation.

Uppsala kommuns svar:

En markmiljöundersökning kommer att genomföras i de områden som berörs av järnvägsplanens schaktarbete. Syftet med undersökningen är att utreda förekomst av eventuella föreningar i mark samt få underlag inför kommande masshantering under byggtiden. Provtagningar, riskbedömning och åtgärder med hänsyn till föreningssituationen kommer att utföras och skyddsåtgärder kommer att vidtas i samband med byggarbeten i förorenade områden.

Klimatpåverkan

Vissa synpunkter uttrycker en oro för att projektet ska medföra klimatpåverkan genom utsläpp vid byggskedet och ökad trafik efter projektets färdigställande.

Uppsala kommuns svar:

Vid byggnation av järnväg uppstår klimatpåverkan under byggskedet genom utsläpp från transportfordon och entreprenadmaskiner men framför allt från tillverkningen av byggnadsmaterial. Utsläppen sker dock under en begränsad tid. Visst spårmaterial såsom räl och växlar kan återanvändas från tidigare stationsplacering vilket minimerar resursåtgången för omplaceringen av stationen.

Den framtida trafikeringen av Lennakatten förväntas inte öka utan kommer att fortsätta som idag, med trafik från början av maj till slutet av september. Eventuell ökad trafik till och från stationsområdet kommer att hanteras genom kommunens vidare arbete med detaljplanen för stationshuset, där dessa frågor tas i beaktande.

3.1.3 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB avstår att yttra sig i ärendet.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra mot remitterat underlag men vill framföra att det är angeläget att flytten av Lennakatten kommer till stånd för att möjliggöra för projektet Fyra spår Uppsala att komma framåt i projektet. Trafikverket önskar en fortsatt god dialog.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten och ser fram emot fortsatt dialog med Trafikverket angående gemensamma frågor.

Synskadades Riksförbund i Uppsala län (SRF)

SRF framhåller att gående och cyklister bör skiljas åt i planeringen och vid utformning av den fysiska lösningen, vilket beskrivs som särskilt angeläget för synskadade.

SRF önskar en tydligare och mer utförlig redovisning av projektets påverkan på gående och hur förväntade negativa konsekvenser ska minimeras. I yttrandet bedöms de som

använder stråken genom parken, påverkas mer negativt än beskrivet i samrådsunderlaget om inte plattformarna kan flyttas österut. Föreslagen placering på plattformen kan medföra att det blir svårare för synskadade att orientera sig fram.

SRF menar att det saknas redovisning av vad nuvarande järnvägsbro kommer att användas till och ifall denna kommer att rivas eller användas för gående och för cyklister?

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar synpunkterna och tar med sig det i fortsatt arbete med upprättande av järnvägsplanens samrådshandling.

Beträffande järnvägsbron, finns i dagsläget inget slutgiltigt beslut kring hur bron kommer att användas eller om den eventuellt kommer att rivas. Det är en fråga som kommer att fortsätta hanteras i projektet där Uppsala kommun kommer överväga olika alternativ.

Naturskyddsföreningen Uppsala

Naturskyddsföreningen är överlag positiva till att bygga ett nytt stationsområde för Lennakatten och att det byggs fyrspar mellan Uppsala och Stockholm.

Naturskyddsföreningen vill dock poängtera att Bergsbrunnsparken anses vara en betydelsefull grönyta för såväl stadens invånare som ekosystemtjänster och infiltration av dagvatten.

Naturvärdesinventeringen som har gjorts har identifierat flera starkt hotade och nära hotade arter, varav tre av dem har identifierats på den plats där perrongen planeras. Efter ett besök på platsen har naturskyddsföreningen även bedömt att 15 träd behöver fällas för att göra plats åt stationsområdet, vilket strider mot kommunens mål om att öka krontäckningen i staden.

Med ovan resonemang som grund har naturskyddsföreningen föreslagit en alternativ placering för stationsområdet, cirka hundra meter österut längs järnvägen. Föreslagen placering har tre befintliga spår som kan utnyttjas för omkoppling av vagnar vid en framtida station samt att alternativet inte påverkar Bergsbrunnsparken negativt alls.

Naturskyddsföreningen efterfrågar att en miljökonsekvensbeskrivning ska genomföras i projektet.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkterna. Vid fortsatt arbete utreds järnvägsanläggningens påverkan på Bergsbrunnsparken och dess naturvärden. Den initiala bedömningen som gjorts i ett tidigt skede har indikerat att ett tiotal träd på olika sätt bedöms beröras till följd av planerade åtgärder. Påverkan på berörda träd kommer vara olika omfattande och kan till exempel innebära ersättning, trädfällning, skyddsåtgärder under byggtiden, beskärning etc. Vilka träd som kommer att påverkas och i vilken omfattning kommer att utredas vidare i järnvägsplanens samrådshandling.

Uppsala kommun bedömer dock att den planerade verksamhetens utmärkande egenskaper, dess lokalisering och de möjliga miljöeffekternas typ och utmärkande egenskaper inte är av sådan karaktär att den planerade verksamheten kan antas innebära en betydande miljöpåverkan.

Samrådsunderlaget utgör underlag för länsstyrelsens beslut om åtgärden kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Beslutet ger förutsättningarna för hur den fortsatta planeringen av projektet kommer drivas vidare.

Beträffande val av placering, se Uppsala kommuns svar under rubrik 3.1.2 Samråd med de enskilda som kan bli särskilt berörda.

Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar

Föreningen har lämnat detaljerade synpunkter på planbeskrivningen.

Uppsala kommuns svar:

Synpunkterna behandlas inom ramen för det fortsatta arbetet med järnvägsplanen.

Uppsala kommun har svarat föreningen separat, se Bilaga 1.

3.2 Synpunkter från fastighets- och sakägare, organisationer och allmänhet som inkommit vid andra tillfällen än specifika samråd

Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar

Den 25 juni 2025 genomförde Uppsala kommun ett samrådsmöte med Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar. Under mötet, med genomfört platsbesök, framkom att föreningen önskar att hänsyn måste tas till lämplig lutning på slänt vid placering av L-stöd. Föreningen angav även ett önskemål om att behålla grusvägen fram till teknikhuset för att ge plats för avstigande passagerare och att staket placeras i bakkant av plattformen, likt det befintliga som vetter mot lekplatsen. Under mötet uppgav föreningen dessutom att spår 3 behöver förlängas från sin ursprungliga längd, för att möjliggöra plats för rangering och för att inte komma för långt bort från stationshuset, dock en 5-10 m kortare förlängning jämfört med tidigare angiven längd. En stoppbock måste finnas mellan spårände och bakomliggande plattformsdelen.

Uppsala kommuns svar:

Synpunkterna behandlas inom ramen för det fortsatta arbetet med järnvägsplanen.

Utöver detta samrådsmöte har Uppsala kommun löpande dialog med Museiföreningen. Bland annat har man diskuterat stationshusets placering, vilket kommer att behandlas i den nya detaljplanen som kommunen håller på att ta fram parallellt med arbetet med järnvägsplanen.

Under samrådsperioden har Uppsala kommun utrett den tilltänkta lokaliseringen av stationshuset för att försöka minimera intrånget i Bergsbrunnsparken. För att möjliggöra den nya placeringen medför det justeringar och ändringar i utformningen av både perronger och spåren i järnvägsplanen. Flera samrådsmöten har genomförts med Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar under denna period för att säkerställa att ändrad utformning uppfyller de tekniska krav som krävs för stationsläget gällande längd på spår, plattformar och övergångar med mera.

Den nya detaljplanen, Detaljplan för Järnvägsstation, museijärnväg kommer att redovisa den slutliga placeringen av stationshuset samt omgivningen utanför järnvägsplanen. Den ändrade utformningen kommer att samrådas med Länsstyrelsen och sedan presenteras i granskningshandlingen för järnvägsplanen.

Bostadsrättsföreningen Bergsbrunnaparken

Den 9 september 2025 genomförde Uppsala kommun ett samrådsmöte med bostadsrättsföreningen Bergsbrunnaparken. Synpunkter som framkom under detta möte sammanfattas enligt nedan.

Bostadsrättsföreningen önskar annan placering på stationsläget än i Bergsbrunnaparken då anläggningen kommer mycket nära bostadshusen och där smuts, olja, lukt, rök och buller kommer att öka samtidigt som man undrar hur ersättning sker för kostnader för rengöring och värdeminskning. Vidare ställer bostadsrättsföreningen frågor om varför den primära plattformen inte förläggs söder om spåranläggningen, något som skulle innebära en placering längre bort från bostadshusen, och var besökare ska parkera. Bostadsrättsföreningen anger att en alternativ lokalisering för den nya stationsanläggningen vore mer rimlig och uppger samtidigt att man inte känner att man blivit lyssnad på tidigare i processen då återkoppling saknats. Bostadsrättsföreningen önskar ta del av beslutsunderlag och anteckningar som förts vid beslut om lokalisering av den nya stationsanläggningen till Bergsbrunnaparken.

Uppsala kommuns svar:

En alternativ lokalisering av stationsläget, utöver Bergsbrunnaparken, är inte möjlig ur flera perspektiv, vilket redovisats i järnvägsplanens samrådsunderlag. En annan placering skulle innebära att ytterligare mark, som idag utgör privata fastigheter, behöver tas i anspråk. Uppsala kommun värnar besöksnäringen och eftersom Lennakatten är ett viktigt besöksmål vill kommunen därför behålla en central placering.

Järnvägsplanen omfattar spåranläggningen med tillhörande plattformar, medan övriga delar av parken hanteras inom ramen för detaljplan. Stationshusets exakta placering är ännu inte fastställd och regleras i detaljplanen. Utförandet ska motsvara det nuvarande stationshuset på Uppsala Ö. Den befintliga lekparken planeras att bevaras.

Parkering ska ske enligt nuvarande förhållanden, bland annat i parkeringshus nära Uppsala C, och området kommer att vara tillgängligt via kollektivtrafik, gång- och cykelvägar.

Under samrådsmöten och i det samrådsmaterial som finns tillgängligt på kommunens webbplats har kommunen informerat om att synpunkter kan lämnas fram till att järnvägsplanen ställs ut för granskning. När planen når skedet samrådshandling kommer ett samrådsmöte att hållas på orten.

3.3. Samråd vid utformning av planförslaget

3.3.1 Samråd med berörd länsstyrelse

Uppsala kommun genomförde ett samrådsmöte med Länsstyrelsen i Uppsala län den 13 januari 2026. Under samrådet diskuterades frågor kring det skriftliga yttrande som länsstyrelsen inkommit med på samrådshandlingen. Nedan redovisas en sammanfattning av det skriftliga inkomna yttrandet och vad som diskuterades på samrådsmötet samt Uppsala kommuns bemötande.

Allmänna hänsynsregler enligt 2 kap. miljöbalken

Naturmiljö inklusive artskydd

Länsstyrelsen bedömer att kommunen i stort utfört de inventeringar som behövs och tolkat dessa korrekt. Länsstyrelsen delar även kommunens bedömning gällande Avarönn. Även kommunens förslag på försiktighetsmått och anpassningar för biotopskydd, artskydd och övriga naturtillsyn är adekvata och lämpliga för att hindra skada på naturmiljön. Däremot uppmanar Länsstyrelsen till extra försiktighet beträffande hålträd, så att eventuella fladdermöss inte störs vid sina sommarvisten. Kommunen bör också förtydliga försiktighetsmått gentemot fladdermöss, exempelvis undvikande av buller under den känsliga tiden, även förtydliga hur eventuella ljusföroreningar i anslutning till potentiella födosöksplatser (trädkanter) och viloplatser (hålträd) hanteras.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen.

Frågor om försiktighetsåtgärder för fladdermöss, inklusive hänsyn till hålträd, buller och ljusföroreningar vid födosöks- och viloplatser, kommer att beaktas och hanteras i nästa skede, Granskningshandling, av projektet.

Kulturmiljö

Då inga kända fornlämningar berörs av planen och samrådshandlingen har Länsstyrelsen inget ytterligare att erinra i sak.

Däremot noterar Länsstyrelsen att samrådshandlingen behandlar kulturmiljön ur ett perspektiv av allmänintresse enligt 2 kap. plan och bygglagen (PBL), dess utformning samt placering enligt 6 kap PBL samt förvanskningsförbudet enligt 8 kap. 13 § PBL. Länsstyrelsen vill påminna om att för denna plan är lagen om byggande av järnväg (LBJ) och Miljöbalken (MB) relevant lagrum. En uppdatering av planen ur detta avseende bör ske till nästa skede.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen. Hänvisning till lagrum i planbeskrivningen ses över till skede Granskningshandling.

Vattenskyddsområde

Inga ytterligare dispenser eller tillstånd ur vattenskyddssynpunkt kommer att bli aktuella vid genomförande av planen. Länsstyrelsen har inget ytterligare att erinra.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för informationen.

Översvämning och skred

Länsstyrelsen har tidigare påtalat att planområdet angränsar ett riskområde för skred. Kommunen tydliggör genom handlingarna att det inte föreligger några risker kopplat till skred. Länsstyrelsen har inget ytterligare att erinra.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för informationen.

Förorenade områden

Länsstyrelsen har tidigare påtalat att den miljötekniska undersökningen bör inkludera bland annat klorerade lösningsmedel och PFAS/PFOS. Den miljötekniska markundersökning som gjordes (inkluderande klorerade alifater och PFAS) påvisade att det generellt förekom låga föroreningshalter inom undersökningsområdet. Länsstyrelsen gör en bedömning att det föreligger en låg risk för olägenheter för människa och miljö kopplat till markbundna föroreningar.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen.

Buller

Planhandlingarna utgår ifrån infrastrukturpropositionens vägledning om riktvärden som bör eftersträvas. Enligt kommunen uppfylls dessa med god marginal när det gäller ekvivalenta ljudnivåer. Det framgår av bullerutredningen att den nya stationen ger upphov till tillfälliga tangeringar av riktvärden samt överskridande av maximala nivåer vid uteplats. Vad gäller buller på uteplats så sammanfaller verksamhetsperioden med de månader uteplatsen nyttjas som mest (maj-september). De högsta nivåerna förväntas uppstå under begränsad tid och vid få tillfällen. Det saknas dock information hur ofta det förväntas uppstå. Utredningen beskriver också att en 3 meter hög bullerskyddsskärm kommer att rivas och ersättas med ny. Kommunen bör förtydliga vilken påverkan som kan förutses gällande maximal ljudnivå, om detta motiverar några skyddsåtgärder eller försiktighetsmått i sådana fall.

I planhandlingarna saknas ett resonemang om vilka övriga bullerkällor som också påverkar influensområdet. Ur ett hälsoperspektiv är den totala ljudmiljön viktig för dem som vistas i en bullrig miljö.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkterna.

Inledningsvis vill kommunen klargöra att den befintliga skärmen som nämns i utredningen är ett insynsskydd, och har ingen funktion som bullerskydd. Anläggningen benämns som plank/insynsskydd i planbeskrivningen. Befintligt plank kommer dock att rivas och ersättas med likvärdig utformning, i enlighet med vad som beskrivs i utredningen.

I kommande granskningshandling kommer förtydligande kring hur ofta de högsta nivåerna kan förväntas uppstå. Granskningshandlingen kommer också omfatta ett resonemang om övriga bullerkällor som påverkar influensområdet.

Luftkvalitet och lukt

I bullerutredningen redovisas att boende i området kommer att påverkas tillfälligt av förhöjda nivåer av partiklar PM10 samt kvävedioxid. Miljö kvalitetsnormen som reglerar dygns- och timmedelvärden bedöms fortfarande kunna innehållas. Länsstyrelsen vill dock påtala att föroreningshalter under normen inte innebär en god luftkvalitet och att även tillfälligt förhöjda halter kan ha negativa effekter. Barn är särskilt känsliga. Det finns nytt direktiv för luftkvalitet som medför skärpta gränsvärden för både PM10 och NO₂. Utredningen visar även att närliggande bostäder riskerar att påverkas av lukt från rökgaserna.

Sammantaget bedömer Länsstyrelsen att det framgår av bullerutredningen att det finns en risk för störning och eventuell olägenhet för människors hälsa i närliggande bostäder då den nya stationen kommer att innebära ökad negativ påverkan genom både buller, försämrade luftkvalitet samt lukt. Störningen förväntas under sommartid då boende i området vistas mer utomhus samt använder uteplatser.

Kommunen bör göra en samlad bedömning utifrån vad som beskrivs ovan. En avvägning bör göras om det finns skäl att vidta skyddsåtgärder för att reducera risken. Kommunen bör även i detta avseende förtydliga vad som gäller för den bullerskyddsskärm som beskrivs i den kombinerade buller-, vibrations-, luftutredningen.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten. Som beskrivs ovan är planket ett insynsskydd. I den kombinerade buller-, vibrations-, och luftutredningen beskrivs det att planket har en liten avskärmande effekt för utsläppen. Plankets nya läge kommer inte påverka luftföroreningshalterna i området.

Granskningshandlingen kommer att innehålla en samlad bedömning i enlighet med Länsstyrelsens önskemål.

Hushållningsbestämmelserna enligt 3-4 kap. miljöbalken

Riksintressen och avvägningar

Länsstyrelsen delar kommunen bedömning att riksintresset för kommunikationer Ostkustbanan, Riksintresse för totalförsvarets militära del (påverkansområde för väderradar, MSA-område och stoppområde för höga objekt), riksintresse för kulturmiljövård Uppsala stad samt riksintresse för kommunikationer MSA-område Arlanda flygplats ej skadas av järnvägsplanen.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen

Miljö kvalitetsnormer yt- och grundvatten

Berörd järnvägssträcka ligger inom grundvattenförekomsten Sävjaån-Samnan som omfattas av miljö kvalitetsnormer.

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att järnvägsplanen inte riskerar att påverka vare sig kvalitativ eller kvantitativ status.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta.

Miljö kvalitetsnormer för luft

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att luftföroreningshalterna inom området är på låga nivåer under miljö kvalitetsnormerna samt att resultatet från spridningsberäkningar visar att järnvägen inte försvårar möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormerna för utomhusluft.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen.

Undantag från förbud eller skyldighet enligt miljöbalken

Enligt 7 kap 11 a och 16 §§ samt 12 kap 6 a § miljöbalken gäller inte förbuden inom biotopskydds- och strandskyddsområden samt kravet på samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken vid byggande av järnväg enligt fastställd järnvägsplan enligt Lagen om byggande av järnväg. För denna plan gäller generellt biotopskydd i form av lönn- och lindallé. Länsstyrelsen bedömer att den hänsyn som föreslås i underlaget är tillräckligt.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen.

Detaljplan

En järnväg får inte byggas i strid med gällande detaljplan. I detta fall redogör kommunen för att en ny detaljplan behöver tas fram och att arbete med detta har påbörjats. Länsstyrelsen har inget ytterligare att erinra.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta.

Övrig information

Det framgår av handlingarna att befintliga spår mellan nytt stationsläge och nuvarande vid Uppsala central kommer att demonteras och återställas, dock inte hur detta kommer att hanteras då det inte är del av järnvägsplanen. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att fundamenten ligger relativt djupt och det är oklart hur pålningen utfördes. Vid demonteringen och återställningen kan det bli fråga om dispens kopplat

till vattenskyddsområdet på grund av föroreningsrisken och markarbeten närmare än 1 meter från högsta grundvattenyta.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun noterar detta och tackar för informationen.

Vid samrådsmötet den 13 januari förtydligade Uppsala kommun att bron över Standbodkilen kommer att stå kvar, därmed kommer brofundamenten inte att behöva demonteras. Detta kommer att redovisas i detaljplanen som kommunen håller på att ta fram parallellt med järnvägsplanen.

Uppsala kommun har genomförd kompletterande samrådsmöte med Länsstyrelsen i Uppsala län den 2 mars 2026. Under samrådet redovisade Uppsala kommun de justeringar och ändringar i utformningen av perronger och spår som gjorts i samband med tidigare inkomna synpunkter under samrådsperioden i skede samrådshandling. Uppsala kommun redovisade en uppdaterad trädpåverkansplan kopplat till den nya utformningen som visar hur och vilka träd som kommer att påverkas i parken. Länsstyrelsen underströk att alléträd som tas bort bör ersättas som nya alléträd och kommunen bör identifiera lämplig plats för ersättningsplantering på övrig kommunal mark. Uppsala kommun förtydligade att kompletteringar gällande bedömning av buller som kumulativt buller, lukt, och luftkvalité kommer att kompletteras i Granskningshandlingen. Länsstyrelsen efterfrågade om det kan vara andra installationer som kan upplevas störande, utöver själva ångloken, som kan orsaka störning av form av buller eller ljud. Uppsala kommun menar att trafiken på järnvägen bedrivs på gammaldags vis, och inga kända installationer finns som kan vara ljud eller lukталstrande utöver själva tågen och ångloken. Länsstyrelsen påtalar även vikten om att beakta träden i anläggningsskedet, Uppsala kommun svarade att träden kommer anges som skyddsåtgärd på plankartan och att åtgärder som kan påverka träden ska planeras och utföras i samråd med trädskunnig/arborist.

3.3.2 Samråd med allmänheten och de enskilda som kan bli särskilt berörda

Under informationsmötet på Uppsala Stadshus den 27 november 2025 valde ett tiotal personer att besöka samrådsaktiviteten. Samrådet genomfördes som ett öppet hus så att allmänheten kunde gå runt och titta på kartor samt diskutera och ställa frågor till Uppsala kommun. Från allmänheten inkom frågor om resenärsperspektivet beaktats vid utformning och lokalisering, frågor om hur ångloken påverkar luftkvalitén i området och oro kring buller och smuts som uppkommer från loken. Det inkom även frågor kring alternativa lokaliseringar.

Materialet som presenterades fanns tillgängligt på Uppsala kommuns webbplats, <https://www.uppsala.se/samrad-lennakatten>, samt genom utskrivet material som besökare kunde ta del av. Synpunkter kunde lämnas skriftligt per post, epost och enkät via webbplats. Tidsperioden för inlämning av synpunkter var 27 november till och med 12 december 2025.

Uppsala kommun tog emot fem skriftliga synpunkter från fastighetsägare och allmänheten. Nedan sammanfattas inkomna skriftliga synpunkter samt Uppsala kommuns bemötande.

Fyrspår till Uppsala

Det har inkommit en synpunkt som anser att fyrspår är onödigt, samt att flytta Lennakatten så kort sträcka som möjligt.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten men framhåller att det är Trafikverket som planerar fyrspår mellan Stockholm och Uppsala. Mer information om projektet går att finna på Trafikverkets webbplats. Kommunen instämmer dock att Lennakatten ska flyttas så kort sträcka som möjligt.

Placering av stationen för Lennakatten

Det har inkommit synpunkter gällande placeringen av stationsanläggningen. Man anser att den nya placeringen minskar möjligheten att utveckla en effektiv stadsdel. Om kommunens vision är att skapa en framtidsorienterad stadsdel då borde en alternativ lokalisering av Lennakatten, som inte begränsar utvecklingen inom området övervägas. En kulturhistorisk tågverksamhet harmonierar inte med denna vision.

Man menar också att det finns risker att kommunen måste lösa in närliggande fastigheter till överpris och därmed får skattebetalarna bära en onödigt hög nota. En transparent kostnadsbedömning önskas från kommunen med jämförelse av alternativa lägen.

Man önskar att om stationen nu ska flyttas till parken så placera den på parkeringsytan mot företagen i stället och låta parkmiljön vara intakt.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Beslutet att förlägga det nya stationsläget för Lennakatten i Bergsbrunnaparken togs i kommunfullmäktige den 19 september 2022. Lokaliseringen kan motiveras ur flertal aspekter, framför allt att bibehålla och om möjligt stärka Lennakattens position som ett viktigt turistmål för staden. Genom att närheten till Uppsala C bibehålls, skapas bättre förbindelser för både boende i staden och besökare via kollektivtrafik, cykel och gång. Den strategiska placeringen av stationen vid Bergsbrunnaparken bidrar även till att parken får en mer central och betydande roll, vilket ger den ett naturligt flöde och en funktion som entré till Främre Boländerna. Kommunen bedömer heller inte att placeringen i Bergsbrunnaparken begränsar utvecklingen i området. Flytten av stationen kommer att innebära en positiv effekt för Bergsbrunnaparkens när spåren utanför järnvägsplanen tas bort. Närhet till Uppsala C möjliggör också en unik koppling mellan stadens historiska arv och dess framtida utveckling, vilket skapar en mer dynamisk och levande miljö i staden.

Inga närliggande fastigheter behöver lösas in. Åtgärden ska inrymmas inom den befintliga järnvägsmarken samt ett mindre tillkommande parkområde som redovisas i järnvägsplanens plankarta.

Kommunen anser inte att det finns någon annan lämplig placering för stationen och därför bedöms det inte nödvändigt att ta fram kostnadsuppskattningar för alternativa lägen.

Buller, vibrationer, utsläpp

Det har kommit synpunkter rörande verksamheten med ånglok och dieseldrift som kommer att generera buller, vibrationer och utsläpp för närboende och verksamheter i området. Med tågverksamheten kommer också krav på byggnadstekniska lösningar, säkerhetsavstånd och begränsade bygghöjder, vilket leder till minskad exploateringsgrad för framtida verksamheter och kan påverka investeringsviljan hos företag som vill etablera sig i området.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Söder om järnvägen finns det redan idag begränsningar för bebyggelsen och markens användning. Detta regleras genom strukturprogram för Främre Boländerna.

Järnvägen är utpekad i översiktsplanen som ett framtida kollektivtrafikstråk vilket innebär att planerad utveckling av området behöver anpassas för att inte hindra detta.

Utformning

Synpunkter har kommit där man önskar en bättre beskrivning av den valda utformningen och valda motiv. Även att bortvalda alternativ redovisas. En bättre beskrivning av påverkan på omgivningen av järnvägen, t.ex. hur gång- och cykelstråket påverkas.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten. Den valda utformningen är utifrån Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar behov av längd på plattformar, behov av uppställningsspår samt behov av rundgång (kunna vända tåget). Inga bortvalda utformningsalternativ har funnits. Omgivningspåverkan i form av gång- och cykelvägar och övriga utformning kommer att hanteras i den detaljplan som Uppsala kommun håller på att ta fram parallellt med järnvägsplanen. I den kommer nya gång- och cykelvägar studeras som kommer att anpassas för att höra ihop med det nya stationsområdet men även att fortsatt kunna nyttjas som sammanhållen gång- och cykelstråk.

3.3.3 Samråd med övriga berörda myndigheter och organisationer*Naturskyddsföreningen Uppsala*

Föreningen tycker att det är bra att grundlig utredning har gjorts av rotsystemen nära de nya perrongerna och att det blir bara två träd av mindre signifikans som behöver tas ner. Fullt acceptabelt enligt föreningen. Inga ytterligare synpunkter.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Brandförsvaret Uppsala kommun

Brandförsvaret gör en bedömning att befintliga gång- och cykelvägar vägar kan nyttjas för att nå spårområdet i händelse av olycka. Önskar dock att en ytterligare tillträdesväg ordnas i spårets östliga ända. Fålhagsleden kan användas som parkering av fordon

men det behövs en framkomlig väg för personal med utrustning, förslagsvis en gång- och cykelväg eller motsvarande.

Brandförsvaret önskar motta remisshandlingar för kommande skeden eller besked om beslut.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten och noterar detta. I aktuell järnvägsplan ingår endast projektering av järnvägsanläggningen. Kommunen kommer att ta Brandförsvarets önskan i beaktande i arbetet med detaljplanen, som hanterar gång- och cykelvägar i området, vilket kommunen arbetar parallellt med järnvägsplanen.

Skanova (Telia Company)

Skanova har inget att erinra.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för informationen.

Trafikverket

Trafikverket saknar två riksintressen i samrådshandlingen. I anslutning till järnvägsplanen går Ostkustbanan samt att det även finns MSA-tytor (områden där man måste hålla minimihöjd för att säkerställa att man kommer över alla hinder under in- och utflygning) tillhörande Arlanda och Bromma flygplats. Dessa är riksintressen för kommunikation och bör läggas till.

Trafikverket har gott samarbete med Uppsala kommun och god insyn i vilka handlingar som tagits fram då arbetet med Lennakatten sker synkroniserat med projektet Fyra Spår Uppsala. Trafikverket har inte några synpunkter att lyfta och ser fram emot ett fortsatt gott samarbete. Det är viktigt att flytten av Lennakatten färdigställs för att Trafikverket ska kunna bygga ut Uppsala C.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för informationen och kompletterar dessa två riksintressen i granskningshandlingen.

Synskadades Riksförbund genom Trafik- och miljögruppen för SRF i Uppsala län

Synskadades Riksförbund saknar uppgifter om gående och cyklister både nuvarande situation och förväntade konsekvenser. Man saknar en helhetsbild gällande gång- och cykelnät i parken. Beskrivning av hur gång- och cykelvägar påverkas av järnvägsanläggningen saknas i samrådshandlingen. I texten under *Effekter och konsekvenser* anger man att Lennakattens nya stationsläge utgör en mindre barriär för oskyddade trafikanter i området jämfört med nuvarande placering då järnvägen löper genom hela parken. Synskadades riksförbund anser att detta påstående är mycket märkligt, eftersom man då helt bortser ifrån de gång- och cykelstråk som finns idag och som ser ut att behöva ändras på grund av de tillkommande plattformarnas placering tvärs över ett av de stora stråken. Under *Gestaltning* saknar man helt beskrivning av utformningen av förslaget. Vidare under Trafik och användargrupper beskrivs att

påverkan på personer med nedsatt syn eller rörelsehinder blir minimal. Riksförbundet står mycket frågande till detta då det saknas redovisning av förslaget på gångvägar i området efter att järnvägsanläggningen förändrats. Sammanfattningsvis menar Riksförbundet att handlingen uppvisar stora brister, då den framför allt saknar väsentliga uppgifter om nuvarande och föreslagna utformningar av gångvägar och går därför inte att bedöma.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Järnvägsplanen hanterar inte utformningen av gång- och cykelvägar eller anpassningen av Bergsbrunnsparken utifrån Lennakattens nya stationsläge. Därför redovisar järnvägsplanen, under Gestaltning, endast inriktningen hur utformningen ska stödja en trygg och orienterbar vistelsemiljö för gående och cyklister. Utformningen och anpassningen kommer att hanteras i detaljplanen för aktuellt område, som kommunen håller på att ta fram parallellt med järnvägsplanen. Då Lennakatten (Museiföreningen Stockholm-Roslagens Järnvägar) är en museijärnväg behöver utformningen inte följa Trafikverkets krav på plattformar.

Vattenfall Eldistribution AB

Vattenfall har elnätanläggning inom berört område och inom närområde för åtgärden. Anläggningen ska placeras på minsta avstånd av 1 meter till markkabeln. 12kV markkablar längs järnvägen är inmätta och om det önskas kan Vattenfall Eldistribution skicka en dwg-fil över den inmätta markkabeln. Säkerhetsbestämmelser ska iakttas vid schaktning invid markkabeln. Schaktning vid nätstation, man får inte ändra marknivån eller vidta annan åtgärd, tex schaktning som kan medföra fara för nätstationen eller medföra att stationen kan vålla skada på person eller egendom.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Innan anläggningsarbetet påbörjas kommer kontakt att tas med Vattenfall Eldistribution och kabelutsättning kommer att begäras i god tid. Entreprenören kommer att följa gällande säkerhetsbestämmelser vid schaktning och eller grävning.

Uppsala Vatten och Avfall AB

Järnvägsplanen saknar en redovisning på att avvattningen inom- och nedströms planområdet inte påverkar befintliga lågpunkter negativt. Avvattningen från plattformen bör även utformas på ett sådant sätt att fastigheterna Boländerna 3:12-3:15 inte påverkas negativt. Enligt skyfallskarteringen leds delar av marken inom järnvägsplanen mot Strandbodgatan vilket är ett utsatt område med avseende på skyfall. Uppsala Vatten anser att ytterligare åtgärder för skyfallshantering behöver utredas.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten. Den planerade mark- och spårutformningen innebär inga förändringar av områdets befintliga lågpunkt. Lågpunkten inom planområdet förblir densamma som i nuvarande situation. Avvattningstekniska åtgärder vidtas för att omhänderta dagvattnet från spår och plattformar vilket kommer beskrivas i

Granskningshandlingen. Avvattning av övriga delar i parken kommer att hanteras i detaljplanen som kommunen tar fram parallellt med järnvägsplanen.

HSB Trean

Bostadsrättsföreningen är emot att stationen flyttas till Bergsbrunnaparken. Bättre att flytta stationen till ett område utan boende, till exempel andra sidan av gamla E4.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

En alternativ lokalisering av stationsläget, utöver Bergsbrunnaparken, är inte möjlig ur flera perspektiv, vilket redovisats i järnvägsplanens samrådsunderlag. En annan placering skulle innebära att ytterligare mark, som idag utgör privata fastigheter, behöver tas i anspråk. Uppsala kommun värnar besöksnäringen och eftersom Lennakatten är ett viktigt besöksmål vill kommunen därför behålla en central placering.

Att förlägga det nya stationsläget för Lennakatten i Bergsbrunnaparken kan motiveras ur flertal aspekter. Genom den centrala placeringen skapas goda förutsättningar att nå stationen med kollektivtrafik, gång och cykel.

Ljud

Stationen har funnits i parken tidigare och det var problem med störande ljud från tåget för lägenheter som ligger på kortsidan mot parken. Då skulle dessa lägenheter få bullerdämpande glas.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten, kommunen har inte kunnat hitta någon dokumentation angående bullerdämpande glas. En bullerutredning har genomförts och inga överskridande värden har kunnat uppmätas vilket även redovisas i PM Buller/Vibrationer/Luft. Buller kommer fortsatt beaktas i fortsatt arbete med åtgärden i projekteringsskedet samt vid utförandet.

Rök

Rök från ångloket störde och luktade när stationen tidigare låg i parken. Bostadsrättsföreningen är orolig för nedsmutsning av fasaden och att personer får andningsbesvär av röken.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Antalet avgångar under ett år är att betrakta som få och utsläppen vid plattformarna sker endast under några minuter innan och under avgång. Detta innebär att det inte bedöms förekomma så pass många eller varaktiga luktande tillfällen att det skulle föreligga risk för störning eller olägenhet.

För ångloken sker generellt utsläpp av rökgaser endast vid påeldning, vilket är cirka 5 min innan avgång. Vid stillastående tåg vid plattformen förekommer inget forcerat drag vilket innebär att en faktor har applicerats på utsläppen för att inte riskera att överskatta halterna. Det största utsläppet sker vid avgång när tåget accelererar ut från stationen, vilket har uppskattats till cirka 1 min.

Parkering

Föreningens privata parkering blev en allmän parkering där folk ställde sina bilar, för att åka med eller lämna folk. Angränsande häck skadades då folk tog kortaste vägen till tåget. Gården blev en allmän cykelparkering och även deras utemöbler blev en väntsal för väntande resenärer. Oron finns att detta upprepar sig.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten. Människors rörelsemönster och parkeringsmöjligheter samt av- och pålämningsplatser kommer beaktas i den pågående detaljplanen där även stationshus och tillhörande ytor ingår.

Vibrationer

Föreningens byggnader har sprickor idag och är rädd att sprickbildningen blir värre och undrar vem som står för dessa åtgärder.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten. Vibrationer har beaktats i arbetet med järnvägsplanen och ingår i utredningen buller, vibrationer, luft som funnits tillgängligt under samrådsperioden. Risken för vibrationer från Lennakatten bedöms som mycket låg då tågen är i förhållandevis lätta och trafikerar utredningsområdet i låg hastighet.

Under entreprenaden kommer husen att besiktas innan arbetena påbörjas samt efter när byggnationen är klar. Entreprenören kommer, vid kritiska fastigheter beroende på hur husen är grundlagda, kontrollera sättningar och montera vibrationsmätare för att kontrollera sprickbildning.

Ekonomiska förluster

Föreningen är orolig att stationens placering i parken kommer att minska lägenheternas värde och undrar vem står för dessa förluster.

Uppsala kommuns svar:

Uppsala kommun tackar för synpunkten.

Järnvägen passerar redan idag Bergsbrunnsparken och kommunen bedömer att en station i parkens östra del inte innebär en sådan påtaglig försämring att ersättning/kompensation ska utgå.